

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 – Titlul proiectului de act normativ

“Legea solidarității și a impozitării marilor afaceri și averi”

Secțiunea a 2-a – Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În ultimii ani, ca urmare a impactului negativ asupra economiei cauzat de înghețarea activității în numeroase sectoare de activitate în perioada pandemică dar și de încetinirea creșterii economice cauzată de incertitudinile și temerile produse de izbucnirea războiului la granițele țării, au apărut dezechilibre bugetare majore cauzate de creșterea cheltuielilor bugetare efectuate pentru achiziționarea a numeroase produse farmaceutice precum și cu oferirea sprijinului umanitar și militar în acord cu politica externă a României. Situația descrisă a acutizat atât problemele bugetare deja existente, dar și problemele sociale cu care țara noastră se confrunta la sfârșitul anului 2019, motiv pentru care Statul trebuie să ia urgent măsuri pentru creșterea veniturilor bugetare dar și pentru protejarea persoanelor care sunt cel mai greu atinse de problemele sociale, și anume contribuabilii care au mai multe persoane în întreținere, această din urmă măsură fiind de natură a încuraja și natalitatea, problemă majoră și prioritară a statului român.

Această situație impune luarea unor măsuri urgente de creștere a solidarității sociale între persoanele fizice și juridice care au o situație materială solidă și consolidată și păturile defavorizate - cele mai încercate în ultimii 3 ani - a căror Situație materială nu încetează să se deterioreze. Totodată, aceste măsuri vor fi corelate cu măsuri de încurajare a marilor contribuitori dar și cu unele măsuri fiscale menite să simplifice colectarea impozitelor și să o facă mai previzibilă și mai transparentă, fiind astfel evitate atât eventualele abuzuri sau acte de corupție din partea organelor fiscale cât și eliminată posibilitatea realizării de către marii contribuabili a unor „optimizări fiscale” neloiale față de statul român.

2. Schimbări preconizate

Legea solidarității și a impozitării marilor afaceri și averi aduce modificări punctuale în Codul fiscal care au ca scop creșterea veniturilor bugetare prin impozitarea marilor contribuabili persoane juridice și fizice cu cote fixe procentuale stabilite pe praguri de venituri și, respectiv, averi deținute în vederea suportării deducerilor fiscale oferite contribuabililor care au întreținere mai multe persoane. Astfel:

Articolul I adaugă după articolul 18 din Codul fiscal trei noi articole care introduc un regim special de impozitare a unor categorii de contribuabili persoane juridice care realizează venituri anuale mai mari de 10.000.000 Euro. În acest sens după articolul 18 se introduc articolele 18¹, 18² și 18³ care reglementează regimul impozitării în funcție de praguri a cifrei de afaceri și de natura activității a marilor contribuabili persoane juridice din România.

Această măsură este de natură a încuraja activitatea marilor contribuabili și de a spori gradul de competitivitate economică. În esență, reglementarea introduce praguri de impozitare pe cifra de afaceri pentru marii contribuabili similare cu cele deja existente și Titlul III din Codul fiscal unde este reglementat regimul de impozitare pe cifra de afaceri pentru microîntreprinderile din România.

Plecând de la succesul avut de reglementarea impozitării cu cote mici de impozit pe cifra de afaceri, factor de dezvoltare major a economiei naționale din ultimii ani, dar și de atractivitate pentru mulți agenți economici străini care au ales România tocmai pentru această modalitate de impozitare, introducerea prin simetrie a aceleiași maniere de impozitare și pentru marii contribuabili este o măsură de încurajare a dezvoltării economice a acestora și de atragere a marilor capitaluri și societăți comerciale în țara noastră, transformând astfel România într-un jucător important în găzduirea și încurajarea marilor afaceri în Europa și în lume.

De asemenea, este evident că stabilirea cotelor de impozitare pe cifra de afaceri este de natură a crește predictibilitatea normelor fiscale pentru agentul economic și, în același timp, facilitează stabilirea și plata impozitelor datorate de către marii contribuabili către statul român. Acest din urmă efect are scopul de a evita posibilele erori apărute cu prilejul calculării profitului impozabil în actuala reglementare de către contribuabil și a limita interferența agenților economici cu agenții fiscalului român cu prilejul efectuării controalelor fiscale - fapt de natură a eficientiza activitatea fiscalului și de a micșora personalul însărcinat cu controlul fiscal al marilor contribuabili.

În acest sens, introducerea art 18¹ în Codul fiscal aduce trei praguri de impozitare pentru marii contribuabili:

La alineatul 1 este prevăzută o cotă de 1% aplicată veniturilor înregistrate în fiecare an fiscal pentru „Contribuabilii care au realizat venituri care au depășit echivalentul în lei 10.000.000 euro (zece milioane euro), alineatul 2 introduce o cotă de 2% aplicată veniturilor pentru contribuabilii care au realizat venituri care au depășit echivalentul în lei 100.000.000 euro (o sută milioane euro) și alineatul 3 stabilește o cotă de 3% din veniturile contribuabililor care au realizat venituri care au depășit echivalentul în lei 1.000.000.000 euro (un miliard euro). Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile.

Astfel cum se poate observa, introducerea pragurilor de impozitare 1% până la 3% aplicată veniturilor marilor contribuabili este similară și simetrică cu regimul de impozitare al microîntreprinderilor, fapt de natură a încuraja și marii contribuabili într-un mod similar și simetric cu micii întreprinzători, aplicând astfel nediscriminatoriu una dintre soluțiile fiscale cele mai apreciate la nivel național și internațional.

Articolul 18² aduce în Codul fiscal o primă excepție de la regula stabilită în articolul precedent pentru marii contribuabili, introducând o nouă cotă de 5% aplicată veniturilor înregistrate pentru marii contribuabili care desfășoară activități de natura extracției, rafinării sau comercializării produselor petroliere și a derivatelor acestora și care au venituri anuale mai mari de 10.000.000 euro. Această cotă mărită este similară cu cea existentă și care reglementează „Regimul special pentru contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor”, și are în vedere, pe de o parte, situația excepțională dovedită statistic potrivit căreia, indiferent de dificultățile întâmpinate de economia națională - pandemie, situație de război la granițele țării - profitabilitatea companiilor care desfășoară activitate în domeniile mai sus amintite este în creștere, și, pe de altă parte, este avut în vedere succesul și proliferarea afacerilor într-un domeniu de activitate deja impozitat cu 5% aplicată veniturilor înregistrate anual.

În mod similar, Articolul 18³ introduce în Codul fiscal o a doua excepție similară celei prevăzute la art. 18², excepție aplicată de această dată contribuabililor care desfășoară activități de natura intermediarilor financiare, și anume amintim, fără a ne limita a acestea, activități de intermediari monetare în care sunt incluse activitățile realizate de bănci, case de economii, cooperative de credit sau activități ale sistemului de transfer de credite prin poștă și activități poștale ale caselor de economii, acordarea de credite pentru cumpărarea de locuințe de către instituții specializate (bănci pentru locuințe), activități monetare prin mandat postal (ordine de plată), sau activități ale holdingurilor, ale fonduri mutuale și alte entități financiare similare, Leasing financiar sau Alte activități de creditare cum ar fi activități de servicii financiare care se referă în primul rând la contractarea de împrumuturi de către instituții neimplicate în intermedierea monetară, unde acordarea creditelor poate lua o varietate de forme, cum ar fi împrumuturi, ipotecă, cărți de credit etc. Măsura, în mod similar cu cea prevăzută la art. 18², a avut în vedere înregistrarea de către acești contribuabili a unor creșteri semnificative ale veniturilor în perioade dificile din punct de vedere economic și social și o inexplicabilă stagnare concomitentă a profitabilității cauzată de creșterea cheltuielilor.

Toate aceste motive justifică introducerea unui prag special de impozitare de 5% din veniturile anuale obținute de către marii contribuabili ce desfășoară activități în domeniile mai sus amintite, respectiv pentru marii contribuabili care desfășoară activități de natura extracției, rafinării sau comercializării produselor petroliere precum și pentru marii contribuabili care desfășoară activități de natura intermediarilor financiare și a căror venituri anuale sunt mai mari de 10.000.000 euro.

Articolul II modifică alineatul 2 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal și stabilește o impozitare a pensiilor speciale, introducând o *cotă de impozitare de 90% din venitul impozabil lunar din diferența de pensie ce depășește 11 salarii minime brute pe țară*.

În stabilirea acestei cote și a acestui prag de impozitare s-a avut în vedere faptul că în Legea 153/2017 Președintele României are o indemnizație legală de 12 salarii minime brute pe țară, precum și faptul că, la nivel de principiu, nimeni nu ar trebui să primească sume de bani de la bugetul general consolidat al statului mai mari decât cele primite de cel mai înalt demnitar al statului român, Președintele României.

Pentru aceste motive și plecând de la acest principiu s-a stabilit o cotă de impozitare *de 90% din venitul impozabil lunar din diferența de pensie ce depășește 11 salarii minime brute pe țară*, astfel fiind impozitate cu 90% toate sumele provenite din pensii care depășesc 11 salarii brute minime pe țară.

Articolul III introduce un nou titlu în Codul Fiscal, după TITLUL X fiind introdus TITLUL X¹, care va avea titulatura de „*IMPOZITUL PE MARILE AVERI*”, reglementarea introducând în premieră în România un impozit datorat de către contribuabilii persoane fizice care dețin averi mai mari de 10.000.000 euro (zece milioane euro).

Reglementarea introduce în fiscalitatea română noțiunea de „mare avere” pentru contribuabilul român persoană fizică, pragul inferior al marilor averi fiind stabilit la zece milioane de euro, spre deosebire de cel reglementat în alte state ale Uniunii Europene unde, cum e în cazul Franței - impozitul pe marile averi este datorat după depășirea unei averi de 1,2 milioane de euro.

La stabilirea acestui prag înalt de impozitare a marilor averi a fost avută în vedere necesitatea creșterii avuției cetățenilor români și a posibilității acestora de a dezvolta afaceri pentru sporirea bunăstării generale, dar și obligația celor a căror avere a depășit pragul de 10.000.000 euro să contribuie în mod special, personal și direct la creșterea nivelului general de trai și al dezvoltării țării în care trăiesc și realizează profituri, această contribuție specială fiind făcută în interes atât în personal cât și general.

TITLUL X¹, introduce trei praguri de impozitare, după cum urmează:

- un impozit de solidaritate în valoare 1% pe an din valoarea totală a averii pentru Contribuabilii persoane fizice a căror venituri cumulate cu valoarea câștigurilor, a activelor mobiliare și a construcțiilor existente în patrimoniul acestora la data de 31 decembrie a anului anterior depășește 10.000.000 Euro (zece milioane euro);
- un impozit de solidaritate în valoare 2% pe an din valoarea totală a averii pentru Contribuabilii persoane fizice a căror venituri cumulate cu valoarea câștigurilor, a activelor mobiliare și a construcțiilor existente în patrimoniul acestora la data de 31 decembrie a anului anterior depășește 100.000.000 Euro (o sută de milioane euro);

- un impozit de solidaritate în valoare 3% pe an din valoarea totală a averii pentru Contribuabilii persoane fizice a căror venituri cumulate cu valoarea câștigurilor, a activelor mobiliare și a construcțiilor existente în patrimoniul acestora la data de 31 decembrie a anului anterior depășește 1.000.000.000 Euro (un miliard euro);

Impozitul de solidaritate va fi calculat pe întreaga avere declarată și va fi datorat la nivelul stabilit de lege până la scăderea averii sub pragul legal stabilit, astfel că nicio persoană a cărei avere nu depășește 10.000.000 Euro nu va fi impozitat, indiferent de averea deținută anterior.

Pentru stabilirea impozitului de solidaritate datorat persoanele fizice a căror avere estimată depășește 10.000.000 euro sunt obligate să întocmească anual o declarație de avere stabilită în Anexa I, declarația anuală de avere aferentă ultimului an fiscal trebuind să fie depusă până la data de 25 martie inclusiv a anului următor.

Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro a averii este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile și câștigurile.

Impozitul de solidaritate este mijlocul prin care deținătorii marilor averi își manifestă solidaritatea față de concetățenii lor și, în același timp, reprezintă modalitatea prin care aceștia ajută la dezvoltarea statului care le-a creat condițiile pentru realizarea unor acumulări materiale importante.

Articolul IV modifică paragraful 3 al articolului 77 din Codul fiscal și extinde sfera deducerilor personale pentru contribuabilii care au una sau mai multe persoane în întreținere și care realizează venituri între limita prevăzută la alineatul 2, respectiv 3.600 lei, până la limita de 25.000 lei, după cum urmează:

"(i) pentru contribuabilii care au o persoană în întreținere - 20% din impozitul pe venit datorat;

(ii) pentru contribuabilii care au două persoane în întreținere - 30% din impozitul pe venit datorat;

(iii) pentru contribuabilii care au trei persoane în întreținere - 40 % din impozitul pe venit datorat;

(iv) pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane în întreținere - 50% din impozitul pe venit datorat.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 25.000 lei nu se acordă deducerea personală."

Deducerile sunt acordate pentru orice fel de venituri, acestea ne mai fiind exclusiv adresate veniturilor salariale, astfel ca o sferă cât mai mare de contribuabili să poată beneficia de aceste facilități fiscale.

Scopul deducerilor din impozitul pe venit este sprijinirea contribuabililor care au îngrijire mai multe persoane (copii, părinți, soți) și, în același timp, încurajarea persoanelor active, cu venituri medii să procreze, statul asumându-și indirect (prin deducerile personale reglementate prin prezenta lege) și direct (prin alocațiile legale pentru copii) o parte din cheltuielile cu creșterea copiilor, ca parte a politicii naționale de creștere a demografiei.

Prezenta reglementare fiscală este de natură a încuraja munca și constituie o măsură directă pentru stoparea declinului demografic precum și pentru încurajarea întoarcerii în țară a românilor din diaspora.

Secțiunea a 3-a – Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu avem date.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu avem date.
2. Impactul asupra mediului afaceri	Nu avem date.
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul
1 ¹ . În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora	Nu au fost identificate documente în legislația comunitară în domeniu.

Secțiunea a 4-a – Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani).						
- mii lei -						
Indicatori	A n u l		Următorii 4 ani			M e d i a pe 5 ani
	curent					
1	2	3	4	5	6	7
	2023	2024	2025	2026	2027	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						

b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu avem date.					
7 Alte informații	Eventualele cheltuieli bugetare suplimentare legate de punerea în aplicare a dispozițiilor din cadrul proiectului vor fi acoperite în limita bugetului existent.					

Secțiunea a 5-a – Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

(1) Se va modifica **Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

În sinteză, 1 lege modificată cu 2 articole modificate, 9 articole adăugate și 0 abrogate.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în implementării noilor dispoziții: nu au fost identificate.

11. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu au fost identificate documente în legislația comunitară în domeniu.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații.	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a – Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	

Secțiunea a 7-a – Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate